СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 32. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 9 лютого 1933. VOL. XLI. No. 32. Jersey City, N. J., Thursday, February 9, 1933. THREE CENTS.

РУЗВЕЛТ ЗАПРОШУЄ ҐОВЕРНОРІВ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В СПРАВІ ПОПРАВИ ВІДНОСИН

НЮ ЙОРК. — Нововибраний президент Френклин Рузвелт розіслав листи до ґовернорів усіх стейтів і запросив їх на наради, які мають відбутись у Вашинґтоні 6 березня, себто в два дні по його інавґурації на президента.

Ґовернор порушив пять ріжних справ, які мають бути обговорені на конференції і які рішають про економічний стан краю. До тих справ належать: вирівнання ріжниць, які заходять між федеральним і стейтовими оподаткуваннями; федеральна допомога безробітним; обмеження стейтових видатків і залізнення землі.

Декотрі ґовернори вже висказалися дуже похвально про потребу відбуття такої конференції.

НАРАДИ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ УЧАСТИ В СВІТОВІЙ ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — В Українськім Народнім Домі відбулися наради представників головних запомогових організацій і їх преси в справі української участи в Світовій Виставі в Шікаго. Наради скликано з боку Виставового Комітету, який репрезентували д-р Мирослав Сімінович, предсідник того Комітету, і п. Михайло Белеґай, секретар, котрі прибули з Шікаго. В нарадах взяла теж участь інж. Стефанія Чижович, як відпоручниця краєвих установ.

На нарадах обговорено цілу низку питань, звязаних з організацією української вистави та збиранням потрібних на це фондів. Вислід тих нарад буде проголошений у комунікаті.

Ширші наради у справі вистави, на яких матимуть змогу бути ширші круги громадянства з Ню Йорку й околиці, відбудуться в Народнім Домі в пятницю пополудні, 10 лютого. Подібні наради для Филаделфії відбудуться в четвер, 9 лютого. На тих нарадах реферуватимуть відпоручники Виставового Комітету з Шікаго.

СМИТ ДОМАГАЄТЬСЯ ДИКТАТУРИ ЩОДО ПУБЛИЧНИХ РОБІТ.

НЮ ЙОРК. — Бувший ґовернор Ал Смит є тої думки, що треба іменувати ґенерального директора публичних робіт і надати йому диктаторські права на такий самий лад, як мав їх уряд підчас війни, коли обмежував уживання цукру, мяса, ґазоліни і т. п. В такий самий рішучий спосіб треба взятись і до відбудови краю. Того роду „тиранія", каже Смит, краєви не зашкодить.

ЗАНОСИТЬСЯ НА СТРАЙК МОЛОЧАРІВ.

ОЛБАНІ. — Представники молочарів повідомили ґовернора Лімена, що коли на протязі найблизчих 6 місяців не поправиться положення фармерів-молочарів, прийде до молочного страйку. Кажуть, що положення фармерів є катастрофальне й тому вони домагаються назначення стейтом мінімальної ціни на молоко.

КУЛИДЖ ПОЧУВАВСЯ ВЖЕ НЕЗДІБНИМ ДО РОБОТИ.

БОСТОН. — Оголошують лист помершого президента Кулиджа, в якім він відмовляється від тої евентуальности, щоби ставити його в 1936 р. кандидатом на президента.

Лист написав Кулидж перед самою смертю. В нім подає, що він відчуває, що „його діло скінчене", що „вже перетомлений" та „нездібний до нової праці".

НИЩАТЬ АВТОМОБІЛІ ПО ГАРАЖАХ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Сітізенс Юніон" домагається судового доходження проти рекетірів, котрі нападають на ґаражі й там нищать автомобілі. Кажуть, що це є діло робітничих юній, бо власники ґаражів не годяться на те, щоби робітники, які чистять і миють автомобілі, були зорґанізовані в юнії.

АРЕШТОВАНО 19 МОЛОДИХ ҐЕНҐСТЕРІВ.

НЮАРК. — Арештовано бандитську шайку, яка складалася з 19 молодих хлопців, котрі допустилися вже 25 грабунків.

ПОДАЄ ПРИЧИНИ ТЕРОРУ НА КУБІ.

НЮ ЙОРК. — Американський кореспондент, котрий повернувся з Куби, подає, що на острові панує безпощадний терор, наслідком якого згинули досі коло 200 молодих студентів. Він каже далі, що причиною загального невдоволення є те, що президент Мачадо не виконав тих реформ, які заповів, та що, не зважаючи на опозицію, він не хоче уступити, а думає, що він одинокий може вивести край з економічної й політичної кризи.

ПОГОДИЛИСЯ ПОВСТАНЕЦЬ З ПРЕЗИДЕНТОМ.

МАНАҐВА. — Газети помістили фотографії, на яких відбито президента Нікараґви, як він обіймається з ґенералом Сандіном, ватажком повстанців, котрого дуже часто називали в часописах „бандитом". Разом з тим оголошують, що повстанська армія Сандіна розвязується та що Сандіно видав приказ повстанцям повернути загарбану селянам худобу. Сандіно каже, що з хвилею, як забралися з Нікараґви американські маринарі, повстання скінчене.

БОРОТЬБА ЖАНДАРМІВ З СЕЛЯНАМИ.

У громаді Татомірешті коло Крайови (Румунія) шукали жандарми по селянських хатах за крадениміи річами. Селяни Марін Думітреску й Ґеорґі Відою побили постерункового команданта до безпритомности. Жандарм Уляну застрілив Відою. Командант, опритомнівши, витягнув револьвер і застрілив Думітреску.

БЕЗРОБІТНІ СКЛАДАЧІ РОЗБИВАЮТЬ ДРУКАРНЮ.

Друкарня газети „Басарабское Слово" у Кишеневі виповіла кільком складачам роботу. Щоби пімститися, вдерлися кілька робітників до друкарні, повибивали вікна й понищили друкарню. Звилася поліція й заарештувала 20 осіб.

ВДЯЧНА МІЛІОНЕРКА І КАРІЄРА ТАНЦЮРИСТА.

Тиждень тому померла у Монте Карльо 76-літня панна Марія Біль і записала своє величезне майно одному кавварняному танцюристови у Ніцці. Історія цього заповіту виглядає так: Панна Марія Біль була від 30 літ заручена з колишнім секретарем Вандербільта, Руддерс Ле Фой. Перед 6 роками мав відбутись довгожданий шлюб у Монте Карльо. Але наречений не прийшов. Потім виявилося, що причина була проста: наречений помер. Наречена, що ждала пів віку на шлюб, була в розпуці. Згодом примирилася зі своєю трагедією. Що вечора ходила до каварні напроти сальону гри в Монте Карльо і там приглядалась танцям. Врешті почала сама танцювати, щоби забути своє горе. Танцювала довгих шість літ з одним „офіціяльним" танцюристом від каварні, що має обовязок обтанцьовувати всі дами, які приходять туди на танці. Панна Біль перед смертю записала 40 міліонів свому вірному танцюристови. Її рідня почала процес, щоби доказати, що вона була божевільна.

ЗАСТРІЛИВ ТЕЩУ Й СЕБЕ.

Трицять пять-літний углекоп Гриць Невінський із Клейр, Саск., вернувся домів по кількамісячному побуті в Східній Канаді. Він прийшов до хати своєї жінки привитався з тестем і хотів привитатися з тещею та жінкою. Однак, як вони обі не хотіли привитатися з ним, він витягнув револьвер і вистрілом тяжко ранив тещу. Жінка втікла на двір, а він пустився в погоню за нею. Не дігнавши її, вистрілом відібрав собі життя.

З КОРОВ КАРУК І КОРМ ДЛЯ СВИНЕЙ.

З Копенгаґен доносять: У Данії переробили в останнім часі 25,000 корів на карук і корм для свиней. Торгова ціна на мясо така низька, що використання худоби на заріз для промислових виробів багато поплатніше.

КОНФІСКУЮТЬ ШПРОТИ.

Галицька гранична сторожа ствердила, що німецька фабрика рибних консерв „Кунде" в Данцігу імпортує масово до Польщі шпроти німецького походження. З урядового наказу цей товар конфіскують. В самому Перемишлі забрали два вагони шпротів.

САМОГУБСТВО БРАТА БУВШОГО ПОЛЬСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА.

В Ковні застрілився Станіслав Нарутович, брат бувшого президента Польщі, Ґабрієля Нарутовича, якого перед кількома літами вбили прихильники польської ендеції Станіслав Нарутович, як пише польська преса, відіграв визначну ролю в історії низалежної Литви. В р. 1918 він належав до числа тих осіб, що підписали акт незалежности. Крім того був він членом Тариби (литовської національної Ради). Причина самогубства невідома. Ст. Нарутович застрілився у свому мешканні по повороті від лікаря.

Не від речі буде пригадати, що й найстарший брат Пілсудського був головою литовської делеґації в Парижі (в 1918 р.) та одним з найвизначніших литовських діячів. Він теж закінчив життя самогубством...

СПАЛИВ 1,200 ДОЛЯРІВ.

У селі Солотвії коло Самбора погиб самогубством тамошній купець Арон Швагір. Коли він увійшов до кімнати й побачив, що служниця розклала вогонь у печі, в котрій він дуже строго заборонив палити, крикнув не своїм голосом, побіг до сусідньої кімнати, вхопив з шуфляди бритву й перерізав собі горло. Стверджено, що купець держав у згаданій печі гроші й таким чином згоріли 1,200 долярів.

ДО ЧОГО ВЕДЕ БЕЗРОБІТТЯ.

Турецький уряд, який через масове безробіття між турецьким населенням вже кілька разів звільняв з роботи чужинецьких робітників заступав їх турецькими, постановив знов усунути з праці 10 тисяч чужинецьких кельнерів, торговців, артистів, музикантів, домових сторожів, огородників, адвокатів, інжинірів, хеміків, дентистів, лікарів і т. і. Між тими чужинцями найбільше Греків та Німців. Тому грецький уряд постановив, що як Туреччина переведе в життя свій плян, то він прожене з Греції всіх Турків-робітників. А німецький уряд загрозив, що прожене з Німеччини 500 турецьких студентів, котрі студіюють у німецьких університетах.

НЕ ХОЧУТЬ АНГЛІЙСЬКОГО КАТА.

В ірляндській столиці засуджено на кару смерти через повішення фармера за вбивство свого брата. Екзекуцію переводив професійний англійський кат. У дні екзекуції тоа Ірляндців вчинила демонстраційний похід по місті з таблицями, на яких було написано: Британійський кат віщає Ірляндця! Чи це справедливо? — При тому збирано підписи на петицію в справі звільнення фармера від смерти. Та його таки повішено.

СТУДЕНТ ЗАСТРІЛИВ СВОЮ ЛЮБКУ, А ВІДТАК СЕБЕ.

В Плоештах (Румунія) застрілив 21-літній студент Мірча Марінеску 19-літню студентку Марґарету Сарчук у хаті родичів дівчини, а відтак з того самого револьвера сам себе. Про причину не знати нічого, бо обоє згинули на місці, не написавши нічого.

ЗНУЩАННЯ НАД ДІВЧИНОЮ В ЧЕРНІВЦЯХ.

В Чернівцях відбулася нахабна подія. Там мешкає від кількох років родина Мачушка. Родина бідна й мусить приймати до свого помешкання людей на кватиру й харчі. Так замешкала там і бідна дівчина з Бесарабії, знайшовши в Чернівцях для себе зарібок. В годині 4-тій рано застукав хтось знадвору до помешкання. Як господарі відчинили двері, ввійшов до хати приземкуватий чоловік, кажучи, що він поліційний комісар і має наказ провірити особисті документи. Всі зі страху позривалися з ліжок. Комісар знайшов в інших папери в порядку, лише в бесарабської дівчини папери видалися йому підозрілі й він зажадав, щоби дівчина пішла з ним до поліційного комісаріяту. Але замісць до комісаріяту, невідомий затягнув її до якогось дому на вулиці Моряря й там її зґвалтував.

Мачушка зі старшим сином убралися й пустилися за комісарем услід. Побачили, куди комісар затягнув дівчину. Але поки знайшли кімнату в домі, нещастя вже сталося. Комісар утік, а Мачушки з дівчиною пішли на поліцію. Ніякого наказу відти не було. Чоловік той був фальшивий комісар. Поліція його шукає, але досі не знайшла.

ДИВНИЙ ПОХОРОН.

В Гараманді (Швеція) помер недавно 75-літній дивак Емануїл Йогансон. Вже перед десятьма роками впорядкував він увесь свій похоронний обряд. На його похорони сміли явитися лише ті особи, котрі одержали на голубім картоні друковані запрошення. Зпочатку виключив він усі жінки від участи, та кілька днів перед смертю наказав вислати двом жінкам голубенькі запрошення. В чорних річах убраного дивака несли в цинковій ванні до гробу. На голові мав він червону нічну шапку, на ногах червоні патинки, в руці держав гарну палицю. Труп був накритий чорним сукном, котре Йогансон купив на цю ціль у Стокгольмі. Покійник був очевидячки кавалером, а свій маєток у сумі 4 міліони левів оставив добродійним товариствам.

ПОТРІЙНЕ ВБИВСТВО.

Дідич з Яс (Румунія), Ізраель Ґрас, приїхав до своєї вілі в громаді Бучум, де мешкав його син Георгій. Вілля була замкнена. За допомогою людей виломлено входові двері. В кімнаті він знайшов свого сина голого й мертвого. Підозріння впало на обидвох слуг. Але і їх знайшли обидвох умерлих в пивниці. Всі три трупи мали такі самі рани на голові. Власти шукають убивників. Досі нема ще ніякого сліду по них.

ПРОЦІДЖУВАННЯ ПАСАЖИРІВ.

Пасажирі Українці, що прибувають на Волинь з Галичини, підпадають пильній поліційній обсервації, а головним чином молодь шкільна і селянська. Підозрілих затримують і обшукують. Між іншими затримали на стації Луцьк і селянина С. Найдка, делеґата на зізд РСУК. Те саме сталося з ним підчас повороту зі Львова.

ЯПОНІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ З РОСІЄЮ Й ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ

ВЕСНОЮ ПІЧНУТЬСЯ ВЕЛИКІ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ В МАНДЖУРІЇ ТА В КИТАЮ.

ТОКІО (Японія). —Лідер націоналістичної партії „Сюкай", Маявакі, запитав премієра міністрів на засіданню парляментарної буджетової комісії, чи уряд робить якінебудь заходи в передбаченню можливости війни Японії з Росією й зі Злученими Державами. На це примієр міністер Саіто відповів, що уряд числиться з тим становищем, яке тепер витворилося в міжнародньому життю й робить відповідні приготовлення. Витрати на армію й фльоту будуть збільшені й взагалі вжиється ще більше заходів для підготування боєздатности Японії.

Уряд хоче утворити раду воєнної оборони, в якої руки фактично перейде правління японською державою. З утворенням такої ради вся Японія буде змілітаризована й знаходитиметься цілком в руках воєнних людей. Весною треба надіятися широких воєнних операцій проти Китаю, які пічнуться в провінції Джеґол. Уся політика й фінанси Японії тепер скеровані до піднесення воєнної сили Японії та на переведення її мілітаристично-імперіялістичних плянів.

Премієр-міністер також заявив націоналістам, що японська делеґація при Лізі Націй вже має інструкції, як поставитися до Ліґи, коли вона ухвалить рішення, противні інтересам Японії. Очевидно, Японія виступить з Ліґи Націй і далі буде свобідніше переводити свою політику на Далекому Сході.

ЯПОНІЯ ЗАХОПИЛА РОСІЙСЬКІ КИТОБОЙНІ СУДНА.

ТОКІО (Японія). — Морський розємчий суд затвердив конфіскацію воєнною владою трох російських китобойних суден, які випадково опинилися в японських військово-морських базах. Капітанів суден покарано гривною.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСИЛАЮТЬ З МІСТ ДЕСЯТЬ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ.

МОСКВА (ССР). — Большевики почали переводити в життя пашпортову систему, щоб при її помочі звільнити міста від небажаного елементу. Вже тепер десятки тисяч людей висилають на Сибір та в інші місця заслання, а сотки тисяч готуються до висилок та переселення в села. Зпочатку висилають небажаних большевикам мещканців з великих міст, а потім вони візьмуться за менші міста. Дехто тікає завчасу на села й старається там оселитися, щоб не попасти на заслання.

Та коли большевики далі будуть переводити свої пляни, то вони зроблять таку саме пашпортову „чистку" в селах. Отже самі большевики підраховують, що вони вишлють на заслання принаймні десять міліонів небажаних владі мешканців лише з самих міст.

УМЕР ГРАФ АПОНІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — На 86 році життя вмер від запалення леґенів один з найбільших угорських державних мужів, граф Апоні. Він від самого початку заснування Ліґи Націй був на чолі угорської делеґації при Лізі Націй.

Граф Апоні займав в Угорщині визначне становище державного мужа й був предсідником угорського сойму в часах австро-угорської імперії. Він дуже прихильно ставився до ідеї створення української державности, а в 1923 році на міжнароднім конґресі товариств прихильників Ліґи Націй боронив право Західньо-Українського Товариства Ліґи Націй лишатися в складі міжнародньої. Виключення того товариства з юнії домагалися Поляки й Французи на тій основі, що Східню Галичину рада амбасадорів признала Польщі.

ПАДЕРЕВСЬКОГО ХОЧУТЬ ЗРОБИТИ ПРЕЗИДЕНТОМ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА (Польща). — В колах поміркованої опозиції проти урядування пілсудщини виникла ґадка виставити кандидатом на президента Польщі відомого польського пяніста Іґнаца Падеревського, який уже був премієр-міністром Польщі в часах орґанізації її державности. Вибір нового президента має наступити 31 травня, коли кінчиться термін теперішнього президента.

У ПОЛЬСЬКИХ СУДАХ НЕМА СПРАВЕДЛИВОСТИ.

ВАРШАВА (Польща). — Девять лідерів опозиції на чолі з Вітосом та Ліберменом, які по замкненню їх у берестейській фортеці були засуджені на вязницю за змову повалити диктаторський уряд Пілсудського, внесли апель до вищого суду. Перед переслуханням їх апелю адвокати просили суд замінити одного суддю, який в іншій судовій справі заявив, що всі ті, котрі сиділи в Берестю, заслугують на увязнення у військовій вязниці.

Суд не звернув уваги на це домагання оборонців. Тоді оборонці, а разом з ними всі підсудні, покинули засідання апеляційного суду на знак протесту проти того, що суд не є безсторонній.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА КРАЩІ СПОСОБИ НАТУРАЛІЗАЦІЇ.

Щойно недавно перемінено американський закон про набування горожанства Злучених Держав, а вже знову підносяться голоси за реформу цього закона.

Закон з 2 березня 1929 року завів був ріжні новини про набування горожанства. Він поставив нові вимоги для кандидатів про час перебування в краю до вибирання перших паперів, себто заяви охоти стати горожанином, та до вибирання других паперів, себто властивого набування горожанства. Він теж установив нову тарифу належитостей за ці всі формальности.

Трохи пізніше, бо дня 3 липня 1930 року, перемінено закон про набування горожанства жінками та дітьми тих осіб, що набувають американське горожанство. Щодо горожанства жінок, то цей закон зміняв недавній ще закон з 1922 року.

Остак можна сказати, що обовязуючий тепер закон про натуралізацію мущин, жінок і дітей має ледви десять літ. Здавалося, він був принятий по зрілій увазі, на основі розумного розгляду фактів, які показували ріжні недостачі в попередніх законах та вказували як слід напрям, у якому треба його направити. Але ось недавно відбувалася в Ню Йорку конференціях так званої Краєвої Ради для Натуралізації й Горожанства, і на ній виказано цілу низку недостач тепер обовязуючого натуралізаційного закона.

Передовсім кидається в очи факт, що тепер дуже мало людей стараються про американське горожанство. Одною з головних причин є високі оплати, які кандидат має оплачувати за урядові формальности, получені з його натуралізуванням. При теперішній кризі й безробіттю ці високі оплати стали для багатьох людей майже рівнозначні з цілковитою забороною ставати горожанами.

Теперішній закон сильно комплікує просту колись процедуру набування горожанства, а кожде скомплікування потягає за собою охоту обминути комплікацію хочби незаконним способом. У цей спосіб на натуралізаційних формальностях наросли гриби ґрефтярства. Про розміри його свідчить факт, що в одному нюйорському судовому федеральному дострикті покарано недавно двацяту особу за ґрефтярство при вибиранню горожанських паперів.

Ці факти свідчать, що натуралізаційний закон, який тепер обовязує, хоч недавно ухвалений, уже потребує реформи, яка поклалаб кінець тим зловжиткам і трудноцам.

РАТУЙМО ЛЕМКІВЩИНУ!

Діточі садки „Рідної Школи" в Сяніччині.

Латинізація й польонізація Лемківщини.

Латинізація, а вслід за тим і польонізація українського населення на наших західніх окраїнах, на Лемківщині, йдуть скорою ходою. Їх поступ є просто затрівожуючий, а протиділання дуже мале. Для приміру варто навести, що існують у нас вже села, де є церква, а нема парохіян! І так село **Кремянна,** березівського повіту має церкву збудовану в році 1867, а зате **ні одного парохіянина,** хоч ще перед війною було їх там більше як півтора сотні. Село **Обарим,** також березівського повіту, має церкву, збудовану 1828 р., відновлену в 1929 р., а греко-католиків в тому селі можна почислити на пальцях двох рук. Село **Липовець,** сяніцького повіту, має аж дві церкви, а греко-католиків кілька душ. Село **Тилява,** короснянського повіту, має церкву, збудовану в 1787 р.; в тому селі є й парохія для... трох родин, бо решта для нас вже пропала. Таких прикладів можна вичислити десятки.

Причини тієї сумної появи є ріжні. Чимало можна закинути давнім парохам, чимало по воєнній психозі людей, що стараються пройти життя найдогіднійшими стежками. Багато лиха зробила нам наша власна байдужість, чимало причинилося до відтягнення наших людей на противну сторону те, що місцеві дідичі в часах від 1919 до 1929 р. не хотіли продавати землі кому іншому, як тільки римо-католикам, а як землю купив уже навіть греко-католик, тобто Українець, то все — знайшлася якась фірточка, щоби контракту купна не затвердити. (Тепер часи змінилися; дідичі продали би землю й самому Залізнякови, чи Ґонті, та покупців нема!)

Та — як я сказав — не час і не місце тут розглядати причини цеї сумної прояви в нашому житті. Краще подумати над тим, як цьому зарадити.

Жиє в нас тепер ще три покоління, які можна поділити на 4 ґрупи.

Перша ґрупа — то люди поверх 55 літ. Виховані переважно в австрійському, або русофільському дусі, не можуть вони стати (очевидно за малими виїмками) нічим для майбутньої праці та не всилі вже нічим причинитися до зміни теперішнього стану. Це старі „Руснаки", яким на добро треба почислити хіба те, що вони держаться бодай свого „руснацтва" та своєї віри.

Друга ґрупа — це люди від 35 до 55 літ. Ця ґрупа найбільше здеморалізована, прибита воєнним лихоліттям, дуже податна на чужу, ворожу нам аґітацію, щоби тільки могти спокійно прожити життя.

І тут — також за малими виїмками — не знайдемо помочі, а радше байдужність, а місцями, де чужа аґітація дійшла глибоко — й вороже становище до наших змагань. Стрічається нераз людей, які колись були дуже діяльні та визначилися навіть серед своїх співгромадян, а тепер вони на службі в чужих, як довірочні конфіденти, що нині задля гроша або наживи продають своїх братів. Із цієї ґрупи ми також не будемо мати користи.

Лишаються отже дві дальші, наймолодші ґрупи, й тут мусимо шукати опертя; на цих ґрупах мусимо будувати нашу будучність.

Одна з тих ґруп — це мущини до 35 літ та хлопці від 16 чи 17 року життя; друга — це дітвора шкілького та дошкільного віку.

Перша ґрупа показує досить велике зацікавлення справами, що нас обходять, і при доброму проводі може стати добрим забороло проти чужих зазіхань. Такого проводу в нас тепер мало, але справа потрохи наладнується.

Та найважніша для нас і нашої майбутности друга, наймолодша ґрупа молоді, на якій мусимо оперти наші пляни і нашу надію на будучі часи.

Молодь поділили ми на шкільну й дошкільну. Знаємо з нашого буденного життя, що теперішня школа не дає нашим дітям того, чого ми від неї маємо право домагатися для української дитини. Щоби цю молодь удержати для нас, приготовити її до майбутньої праці для свого народа, мусимо подбати про виховання тої молоді, мусимо їй дати те, чого не дає теперішня школа. Обовязок цей лежить на добрих катехитах, на мандрівних бібліотеках та на діточих садках.

Рамці цієї статті завузькі, щоби в ній можна здати справу з цих всіх напрямків та результатів праці, тому займуся тільки діточими садками, веденими заходами Кружка „Рідної Школи" в Сяноці.

Ратунок починати від основ.

Старшина Кружка „Рідної Школи" в Сяноці рішилася в шкільнім році 1931—1932 основувати два діточі садки, в міру висоти фондів. Вибір упав на села **Новосільці та Морохів,** бо тамошні парохи прийшли Кружкови з видатною поміччю, а крім того Старшина мала на увазі й те, що у Новосільцях від кількох літ існував польський діточий садок, до якого втягали й наші діти, а село Морохів, через занедбання попереднього, опісля в дисциплінарній дорозі усуненого пароха, було під оглядом національним дуже несвідоме. — Опісля оказалася конечна потреба основування ще третього садку, **в самому Сяноці,** що й зроблено.

Кошти удержання садків покрито з місячних вкладок членів, з доходу із видавництва книжки Ф. Коковського „Вчорашні дні" (понад 100 зол.) та з допомоги повітового виділу в Сяноці в сумі 100 золотих, а врешті з аматорських вистав та приходів із забави. Зазначити треба, що діти садка в Сяноці користали з акції доживлювання, на що обернено якраз асиґновану повітовим виділом суму 100 золотих. Зазначити треба також, що парох Морохава, о. Рибак, приняв провідницю садка до себе на мешкання та харч безплатно, а парох Новосілець, о. Менцінський, приняв провідницю садка до себе безплатно на мешкання та почислив за харч дуже дешево. Провідниця садка в Сяноці мешкає стало в Сяноці й харчувалася дома.

Садки ведено в кождій місцевости по 5 тижнів, а на закінчення відбувся в кождій громаді попис, що наочно дав пізнати батькам дітей користи з діточих садків.

Про результати праці та про ці пописи хочу якраз дещо написати.

Діточі садки „Рідної Школи" дали преґарні висліди.

Перший діточий садок відкрито в **Новосільцях** у перших днях липня, а вела його **п. Володимира Чорніївна.** До садка вписалося спершу 43 дітей, але з часом це число зменшилося до 29. Провідниця садка взялася щиро до праці й уже 17. липня влаштували в садку Свято Матері, а на програму цього свята склалося 17 точок: хори, деклямації, ґімнастичні вправи та діточі забави в „перепілку", „жабку" та „чічки".

По 5-тижневій праці садок закінчено дня 7 серпня пописом, на який зложилися теж діточі співи, деклямації, гри та забави. Підчас обох пописів видно було дуже велику та солідну працю провідниці садка, а коли візьметься під увагу, що винагородження, яке провідниці брали за свою працю (харч і 60 золотих за 5 тижнів праці), є дуже марне, то треба признати, що ця праця була ведена з посвятою. Вплив виховання дітей в рідно-шкільнім українськім садку знати було на дітях, а коли ще зважиться, що це перша в нас проба, і то в селі, де чужа аґітація йде нестримною ходою, треба признати цей крок Кружка „Рідної Школи" дуже щасливим та побажати, щоби й на слідуючий рік у Новосільцях не забракло садка із здвоєним або потроєним числом дітей.

Ще краще представляються висліди праці діточого садка в **Морохові.** Треба знати, що Морохів, Мокре та Завадка Морохівська — це села, що належать до одної парохії, в якій довгий час була священиком людина, котра не допускала в ці села ні тіни якоїнебудь громадянської праці. Сам з польського роду, по переконанню ніби русофіл, воював у парохії так, що аж через його поведення епископ був примушений завісити його в урядуванні, а відтак перенести на якесь сотрудництво. Річ очевидна, що такі села давали дуже малі вигляди на успіх праці. Проте (якраз може з цих причин) основано садок у Морохові, а завдяки праці провідниці, п. **Тетяни Тютюківної,** та помочі теперішнього пароха, о. Рибака, вислід праці є просто величавий. Вистарчить згадати, що і в Морохові, подібно як у Новосільцях, провідниця садка влаштувала з дітьми спершу Свято Матері, а дня 14 серпня величаве закінчення садка, в якому взяло участь ціле майже село.

Який великий виховний вплив мав садок на села, видно з цього, що кілька днів по закриттю садка зголосилася в голови Кружка „Рідної Школи" депутація з **присілка Завадка Морохівська** з проханням основувати в них українську **приватну школу.** На жаль, цьому бажанню треба було наразі для браку фондів відмовити, але є надія, що незабаром і ця справа поладнається. Який додатний вплив на село мав діточий садок, свідчить і те, що ціле село з присілками почуває себе українським, що тамошні люди вже не бояться й не соромляться назвати себе Українцями. Велика заслуга в цьому всьому провідниці садка, п. Т. Тютюківної, й це треба конче на цьому місці підчеркнути.

Довелося мені розмовляти з людьми з Новосілець та Морохова вже по закриттю садків і від них довідався я, що діти, які перебували в садку самі дальше, може й несвідомо ведуть працю, яку розпочали садки. Вони співають тільки ті пісні, яких навчилися в садку, граються тільки в гри та забави, що їх там пізнали й учать того самого дітей, які в садку не були.

Дуже важку працю мала провідниця садку в **Сяноці, п. Нуся Міщихівна,** а що це була перша її праця на тому полі, треба з признанням піднести, що вона не пішла намарне. Матеріял діточий, що збирався в садку (з Сянока й Польської Дубрівки) був дуже ріжноманітний і треба було багато праці, щоби цей сирий, нераз цілком відчужений матеріял злучити в одну цілість, навчити спершу говорити, а опісля думати по українськи. Тому попис дня 21 серпня м. р. при закінченню садка справив як родичам так і гостям, що явилися на цьому пописі, велику несподіванку. Трицятеро дітей пописувалися в двацять кількох точках перед видцями тим, чого в садку навчилися, а вдоволені очи дітей та їхнє, повне любови відношення до провідниці садка, вказували на те, що часу не змарновано. На всякий випадок можемо сказати, що тих кількадесять дітей,! що перебували в садку, для нас уже не пропащі.

На закінчення побажати би тільки, щоби Кружок „Рідної Школи" знайшов змогу в будучому шкільному році відкрита **якнайбільше таких садків.** Щоби це було можливе, треба би подбати, щоби тепер, як надходить пора укладання громадських буджетів, **кожна громада вставила в свій буджет бодай суму 100 золотих на удержання українського діточого садка в себе,** а тоді при допомозі Кружка „Рідної Школи" можна буде заложити садки в кожному селі.

Вадим.

(„Рідна Школа").

К. Ш.

ЯК ГРИЦУНЯ ЗАГІРНОГО ТРИЧІ ВИБИЛИ

(4)

— Гринуню! — сказав війт, — перейди дванацять разів туди. Від каменя до тієї калабані, від каменя до корчів глою! І рахуй кроки в голос, щоби воно тобі напевно осталося в памяти! То може бути дуже важне для наших потомків!

Гринуньо вчинив, як йому казали й рахував підчас ходу тоненьким голосом:

— Раз... два... три — три кроки від жабячої калабані! два... Два... три... чотири... пять... шість — шість кроків від корчиків глою!

Селяни притакували головою вдоволено:

— Так... так! Цей затямить собі!

Нараз із ліса почувся гарний мельодійний спів дрозда.

— Ой, то дрізд! дрізд співає! — скрикнув Гринуньо. — А дальше механічно рахував: „Три кроки наліво від жабячої калабані — шість кроків направо від корчиків глою!"

І хоч рахував кроки, то серцем і душею був уже в лісі, підглядав співаючого дрозда, а не біля граничного каменя, хоч як селяни бажали собі цього для добра „дітей своїх дітей".

Коваль, що ввесь час не спускав очей з Гринуня, зараз запримітив його розсіяність.

— Чортівське насіння! То тобі що іншого в голові!?

— Що нам робити? — зітхнув війт — він що іншого думає!

Коваль сказав:

— Я сам по собі знаю, що такий хлопчисько ніколи не забуде місця, в якім колись дістав щось доброго зїсти; навіть конина роками затямить собі те місце, де їй дали кусничок цукру! Тому то я для скріплення памяти свідка граничного каменя приніс зі собою щось доброго!

Коваль понишпорив у кишені, виняв великий пампух і сказав:

— На, хлопче, їдж!

До інших хлопців сказав:

— Відступіться трохи! Дайте йому спокійно зїсти!

Гриnуневи засвітились очі.

— О! нинішнього дня й о цього місця я ніколи не забуду! Три кроки вліво від жабячої калабані, шість кроків направо від корчиків глою.

І заїдав смачно, аж за вухами лящіло.

Війт виняв із кишені пляшку меду, налив чарку та сказав:

— На скріплення памяти! Пий, дитино!

Гринуньо випив, мляснув язиком і сказав:

— На здоровля цілої громади і пана професора також!

Ще інший радний приступив до Гринуня, витягнув із кишені гаманець.

— Хлопче! Один, два, три кроки вліво від жабячої калабані... так? А щоби ти краще затямив собі — настав ліву руку!

І виплатив розрадуваному хлопцеви три новенькі „шістки". По одній за кожен крок.

— І шість кроків направо від корчиків глою, — говорив дальше радний. — Хлопче! настав праву руку!

Чи Грицуневи тепер це треба було аж приказувати? Таж він сподівався тепер відповідно до скількости кроків: шість лискучих, новеньких шісток.

Та тепер радний виложив Гринуневи не шість „шісток", як він сподівався, а шість мідяних ґрейцарів:

— А тепер затямиш собі, хлопче? — спитав раднидий.

— Гм... може... так, затямлю! — сказав Гринуньо досить гнівно. Бож він міг мати в кишені девять срібних „шісток", а тут наслідком поганого скупарства того радного матиме всього лише трицять і шість ґрейцарів.

На приказ війта мусів знову мірити кроками згадану віддаль і сказати, яка вона:

— Три шістки вліво від жабячої калабані — два кроки направо від корчиків глою...

— Скільки, скільки кроків? — спитав здивований коваль. — Він не затямить собі!

Селяни журливо гляділи на Гринуня та пошепки нараджувалися:

— Що робити? Він не затямить собі.

Ніхто не знав дати ради.

Нараз озвався один із селян, якого прозвали були Швабиком:

— Я не є ніякий премудрий гадукат! Та я знаю одно. Скільки разів у мене котя чи песя зробило це в хаті, що повинно було зробити на дворі, то моя Оришка брала це, котя чи песя, натовкла добре мордочкою в те місце, щоби затямило собі. І то добрий спосіб! Потім уже таке котя пантрувало порядку, ніколи не занехарило хати, а все виходило на двір.

Сказавши це, селянин відступив назад.

Тепер озвався війт:

— Знаєте! Швабик каже правду!

Коваль як стій вирізав у недалекому корчі ліщини доброго прута та застромив собі його за холяву. Потім підійшов до Гринуня:

— Хлопче, скільки кроків? — спитав він нібито привітливо.

Чимбільше роздумував Гринуньо, тимбільше не давала йому спокою думка, що в кишені має не девятьдесять, лише трицять шість ґрейцарів. Його сердило, що шість кроків направо хотіли йому вбити в голову шістьома мідяками.

Хотів тепер дати це зрозуміти громадській раді:

— Три кроки вліво від жабячої калабані, того не забуду, поки жити буду! Одначе скільки направо... — говорив далі протяжно — гм... тут мені ще щось бракує!

І сподівався дістати недостаючі гроші.

Та замісць цього схопив коваль Гринуня і попровадив його крок за кроком від граничного каменя до жабячої калабані. За кождим кроком зупинявся та вдаряв перепудженого Гринуня по штанятах пониже плечей.

— Хлопче! затямиш це собі?

Гринуньо кричав, начеб із нього шкіру дерли:

— Болить, оййой, болить! затямлю собі, вже затямлю! Три кроки вліво від жабячої калабані — шість кроків направо від корчиків глою...

Та цю справу вважав коваль занадто важною для „дітей наших дітей". Тому то не зважав на лемент і йшов дальше з Гринунем крок за кроком назад від каменя до корчиків глою, а за кожним кроком вдаряв лісковим прутом і ще разураз запевняв:

— Хлопче! Не роби собі нічого з цього! Цеж почесна служба! Цеж на скріплення памяти!

Гринуньо кричав:

— Я вам дякую за таку почесну службу!

Та коваль ще й ще вбивав Гринуневи в память незатерті спомини!

Інші хлопці дивилися весело, як Гринуньо виробляє собі добру память. А коваль не скорше сховав прута за холяву, аж поки не впевнився незаперечно, що положення граничного каменя вбилося Гринуневи в память на ціле життя, хоч до того дійшов бічними дорогами.

Війт і радні пішли тепер вдоволені додому та весело гляділи в будучину:

— Тепер напевно при Божій помочі, коли цього буде треба, Гринуньо заступить нашим потомкам граничний камінь! З нього буде певний, пожиточний камінь, могтимуть здатися на нього.

А Гринуньо впевняв напевно не раз і не два:

— О, такої почесної служби напевно не приймуся вже більше ніколи!

(Кінець).

Всі свої.

В поїзді переповнено. В крайному купе досить свобідно розташувалась ґрупа радянських службовиків.

До купе вступає громадянин і хоче заняти місце. Його не пускають:

— Нельзя. Тут только свої.

— Хтож свої, до біса?

— Свої, ну?!

— А я що? З заграниці?! Скількиж вас на купе?

— Здєсь двє Сури з палітбюри, двє Шльоми — воєнкоми, двє Рози з совнархози й двє Хайкі з чрезвичайкі.

— Скажіть, діти, хто з вас хотів би бути в небі?

Всі діти підіймають руку, крім одного.

— А ти не хотів би?

— Ні, я хотів би — відповідає школяр — одначе мама сказала мені, щоби я зараз по науці прийшов до дому.

—o—

Адвокат (до селянина, якого боронив, та який програв справу): Е, що ви будете зі мною диспутувати! Я вчився у двох університетах...

Селянин: Пане гадукат, я мав теля, що ссало дві корови, а таки не виросло з нього нічого, лише звичайний віл!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА ЧИСТОТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Останніми днями появилося кілька дописів у „Свободі", котрі вказують на потребу чистоти української мови.

Одні дописувачі доказують ріжні хиби й прогріхи при вживанню чужих слів, інші знову доказують, що нам треба творити нові слова, щоб удосконалювати й доповняти свою рідну мову.

Справді, в творенню нових, чи в замінюванню чужих слів своїми, ми йдемо, хоч помалу, але всежтаки вперед і за якийсь час ми мусимо багато чужих слів заступити своїми, а багато з них, як пережитків, цілком усунути.

Ми маємо багато своїх слів, котрими можна заступити чужі слова, однак вони для нас не є такі милозвучні як чужі, а навіть часом видаються нам якісь ніби смішні, бо наше вухо все ще більше привикло до того чужого слова, котре ми переходово приняли за своє.

Межи славянськими народами навіть найбільше поступові Чехи не вспіли до сьогодня викинути зі своєї мови всіх чужих слів. Хоч вони, можна сміло сказати, найбільше зі всіх Славян витворили своє-рідних назв, як: дівадло — театр, поулічні — трамвай, тржіда — кляса, подобенка — знимка (фотографія), ржедітельстві — заряд (дирекція), товарна — фабрика, й багато інших.

Ми також мусимо все творити нові слова й заступати ними чужі, а вони з бігом часу в нас приймуться за своєрідні. Бо чим народ більш освічений, тим більше має слів у своїй мові й більше назв на один предмет чи річ.

Декотрі з дописувачів не присвоїли собі навіть настільки українського правопису, щоби не писати „есть", „ест", „суть", котрі є заступлені як у числі одиничнім, так і многім словом „є", дальше „єсли" й „они" є заступлені в нас словами „коли", „якщо" й „вони".

Томуто памятаймо, що як хочемо оцінювати й розбирати чийсь допис, то мусимо бути певні, що ми самі помилок не робимо. Бо ганити когось, що він онто слово зле написав, а самому притім писати неграматично, трохи засміливо й забагато.

Василь Кацюбій,
Ню Йорк, Н. Й.

—o—

СМЕРТЬ ЖОВНІРЯ В СПОРОХНЯВІЛІМ ДУБІ.

Гром. В. Федорович подає про таку подію з села Вербова, повіт Бережани, Західня Україна:

В нараївськім лісі рубали селяни дубину і натрапили на великого старого, спорохнявілого дуба. Як розрубали дуба, побачили надолині дупла кістяк. Наробили крику. Позліталися люди і почали розглядатися. Знайшли ще цілий череп з голови, кріс, шаблю, остроги при чоботях і 50 срібних корон. Була військова посвідка, але вже не можна було з неї нічого вичитати. Тільки можна було пізнати число: 1914.

Пригадують собі люди, як то в тім році гнали Москалі за австрійськими військами. Тоді певно загинувший у дуплі виліз на дуба і хотів там скритися в дуплі й упав а сам низ і там загинув, бо не міг вилізти, ні ніхто не чув його крику про ратунок. Аж страх збирає згадати за таке нещастя!

Тепер по 19 роках його кости поховано, а кріс, шаблю й остроги забрали на станицю в Нараєві.

Все те описано в листі до гром. Г. Бойка з Провіденс, Р. Ай.

ПОДЯКИ.

Складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за скоре виплачення мені посмертного по моїм чоловіку Ількови Маґдій.

Наталія Маґдій,
відділ 63 У. Н. С.,
Форд Сити, Па.

—o—

Я, нижче підписаний член У. Н. Союза, відділ 318, складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділення мені допомоги в сумі $50 з фонду допомогового, котрі стали мені великою помічю. Також дякую місцевим урядникам за їх труд, що помогли мені у моїм прикрім положенню.

Онуфрій Палій.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Запротестували.

Українська Громада з Ню Гейвен, парохія, школа, Бр. св. Михаїла, Тов. Любов, від. 370 У. Н. Союза, Українська Січ, Молодечі Клюби хлопців і дівчат і Клюб Танцюристів вислали протестаційні письма до Вашинґтону, Ліґи Націй, Лондону, Риму, Парижа і Варшави зприводу страчення Польщею молодих героїв Данилишина і Біласа.

М. Довгий.

—o—

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Молоді Українці беруться до роботи.

Дня 28 січня б. р. товариство „Українська Молода Ліґа" урядило малий бенкет у річницю свого заснування і в честь новоибраної екзекутиви, до котрої ввійшли: Володимир Макаровський, предс.; Любов Гулик, містопредсідателька; Ярина Бодак, писарка, і Стефанія Ференц, скарбничка.

У годині 8-мій вечером у гарно прибраній народніми барвами українській галі зібралися всі члени товариства і запрошені гості. По скромнім, однак смачнім обіді, панна Катруся Гулик, предсідателька товариства з минувшого року, повитала всіх гостей, подякувавши всім членам і співробітницям за кооперацію у минулім році та побажала новому урядови найліпших успіхів у майбутньому та представила йому Ірину Бодак як предсідательку забави.

Перший забрав голос гром. Федір Сюрка як дорадник молодого товариства і коротко переказав життя і працю товариства з побажанням, щоби на будуче наші хлопці брали більш діяльну участь в товаристві нарівні з дівчатами. Піднесено теж, щоби наші студенти середних шкіл старалися по своїх силах запізнати Американців і пресу з нашим народом, нашою піснею, танками, мистецтвом, історією та з нашими змаганнями до відбудови своєї держави.

Дальшим бесідником був о. Шуховський, котрий також звернув увагу на те, щоби молоді пізнали себе, училися рідної мови й історії народу, з котрого вийшли, а це принесе їм честь і славу між своїми. А добуте в той спосіб знання може їм у життю придатися. В молодих цвітах, в українській молоді, наша надія і будучність, закінчив о. Шуховський.

Присутні гості і батьки дітей раділи, що діти, ними виховані, так гарно все урядили і, прилично заховуючись, вислухали рад і примірів з жичливого досвіду старших.

Честь тим родичам, котрі виховують свої діти в українськім дусі. Честь молодому товариству, що любить своє рідне, своїх батьків і свій нарід. Продовжуйте працю в тім напрямі, а це принесе великі користи. Коби тільки більше таких сходин, відчитів та промов на ріжнородні теми, то ми більше моглиб дечого навчитися.

По тім слідували точки музичної части програми, відограні В. Макаровським і Г. Ференцом. Стефанія Цюпка, Соня Гулик, Г. Ференц і М. Пушкар пописувались українськими танками. Назагал все випало без закиду. Дуже пожаданим булоб приєднати ще тих молодих, що то з українського роду, але нашим життям не цікавляться. Верніться, молоді хлопці й дівчата, до своїх рідних і до своєї церкви. Чейже яничарами бути не хочете, бо ви діти українських батьків. Колиж не знаєте від своїх родичів, де українські хлопці та дівчата сходяться, учаться співу і танків, уряджують представлення і концерти, вправляються, щоби гарно по українськи говорити, а часом уряджують і забаву, спитайтеся наших діяльних членів: Олі Жубровської, Любови Гуник, Катрусі Гуник, Стефи Комаринської або і В. Марковського, котрі і цим разом найбільше причинилися до уряджения цеї забави. Шануйте чуже, але своє любіть, бо чужий кожух добрий та не для нас шитий. І все ліпша своя хата як чужа палата.

Гість.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Наради в справі Світової Вистави.

Злучені Організації міста Филаделфії, користаючи з прибуття на Схід відпоручників Виставового Комітету з Шікаґо, скликують збори на четвер, дня 9. лютого, година 8. вечером, до галі Амер. Укр. Горожан на Френклин вулиці. На тих нарадах, на які запрошується представників організацій, буде реферувати д-р Мирослав Сіминович, голова Виставового Комітету.

Злучені Організації міста Филаделфії.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний, складаю щиру подяку головним уряникам У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50 в 1931 р. і $50 в 1032 р., бо оба рази я був оперований у шпитали, й та запомога стала мені великою помічю в моїм прикрім положенню. Також складаю щиру подяку місцевим урядникам, котрі старалися за запомогу для мене і ратували мене запомогою з товариської каси. Желаю гарних успіхів підчас теперішньої реформи.

Михайло Присташ,
член Тов. Зап. Січ,
від. 75 У. Н. Союза,
Дітройт, Міш.

—o—

Brooklyn, N. Y., Jan. 22, 1933.
Ukrainian National Associaton
83 Grand Street,
Jersey City, N. J.

Gentlemen:

May the Almighty God our Lord Jesus Christ repay you, keep and defend you in this life and give you eternal joy in the next, for issuing a benefit from the Indigent Fund to me.

Brotherly yours,
Vladimir Deak,
138 Beadel Ave., Brooklyn, N. Y.

М. Костишин.

МІХОНОША

(Зі старо-християнських легенд).

—o—

Давно в славі і розкошах
Цар Агей свобідно жив.
Був жорстокий для підданих,
Верх побожности носив.
Прийшов в церкву, як читали
Євангеліє святе.
Не подобалось цареви,
Що в письмі було ось те:

„Богатії побідніють,
В жебраки вони підуть;
В бідних знов майно прибуде
І богатими будуть".
Як почув цар, насупився:
„Це неправду хтось писав...
От, я славний і багатий,
Щоб в жебраки я попав?!

„Ні! Брехню це написали,
Не ніякий Божий дар;
Отсю вигадку з докором
Написав якийсь бунтар.
„А хто смів це прочитати,
Бунтаром він також є!
До вязниці! Хай навчиться
Про повагу, як цар є.

„Картки з книги видріть зараз,
В огонь киньте, хай згорують,
Щоб в святині слів бунтарських
Не читалось більше тут!"
Розказ слуги виконали:
Вже священик у тюрмі,
Картки, вирвані з книг правди,
Вже згоріли на огні.

Свою пімсту доконав цар,
Бо не в смак йому було;
А про себе не згадав він,
Що поповнив гріх та зло...
Цар у ловах любувався
І за ними пропадав,
Бо до них лицарську зручність
Завше перший всюди мав.

Як він з церкви повернувся,
Сів у фотель, задумавсь...
Поглянув нечайно в двері —
Юнак у них показавсь.
Уклонився і промовив:
„Покірно повідомляю вас,
Царю: Оленя я бачив,
Як ніхто ніколи з нас".

Цар зривається з фотелю,
Дає розказ лицарям,
Щоб на лови всі збирались;
Він виїздить вперед сам.
Взяв рушницю, на коня сів,
Тай чвалом у ліс пігнав.
Він побачив на поляні:
Олень справді там стояв.

Почув олень кінський тупіт;
Що сил ноги розпустив...
Цар у слід за ним пігнався,
А юнака він лишив.
Біжить олень. Ось і річка.
Цар думає: вже ти мій.
Олень кругом оглянувся
В воду скаче тут як стій.

Цар від злости аж міниться:
Олень його ошукав!
З коня скочив, скинув шати
Тай до річки спрямував.
Не зважав він; скочив в воду;
Тихе плесо розійшлось,
А юнак знов появився:
Став, думає він чогось.

Цар плив, щоб своє дістати,
Вже до берега добивсь;
Тут юнак глянув на нього,
Мов з просоння пробудивсь.
Надіває царські шати...
„Це мабуть вже Божий знак"...
На коня сів тай поїхав
У палати цей юнак.

По дорозі стрінув слуги,
Всіх до дому завернув...
Цар тимчасом з води вийшов;
Олень щез — мов там не був.
Знов рікою він вертаєсь,
Мало жертвою не впав.
Ледви вийшов — оглядаєсь:
Шати і кінь десь пропав.

Утомлений скажеиіє:
Щож він зробить тут без шат?!
Рад не рад, пішки пускаєсь,
Хоч дороги спорий шмат.
Вийшов з ліса на поляну.
Ноги в ранах, кров тече,
Утомився, піт спливає,
Сонце гріє і пече.

Вийшов з ліса, відітхнув він.
Знов звернувсь на битий шлях.
Соромився, що був нагий,
Володів ним якийсь страх.
Оглянувшись кругом себе,
Спокійніше відітхнув;
Мов на щастя, пастухів він
З чередою ось стрінув.

„До них піду й розпитаю,
Може декотрий видав,
Хто забрав коня і шати,
Може тим шляхом втікав".
Цар подумав тай зі шляху
В бік до хлопців повернув.
Пастухи біжать, цікаві,
Поглянути, хтоб то був.

Бачать: нагий пішки бродить.
Чи пустельник ... чи святий?...
Крик зчинився: бо у нього
Вигляд дуже був страшний!
Цар не жде, лиш відзиваєсь,
Успокоює їх тут.
Знав він добре, що із жаху
Пастухи всі утечуть.

От він лагідно питаєсь:
„Може з вас котрий видав,
Чи верхи у царських шатах
Хто тим шляхом не втікав?"
„Ні, ніхто тут більш не їхав,
Тілький славний цар Агей;
З лицарями вертав з ловів" —
Відповідь була дітей.

„Цар Агей!?... Що за зневага?!
Хто зробити це посмів,
Щоб одівся в царські шати
І на мого коня сів?!"
„Хтож ти є?" — спитались діти.
„Я є власне цар Агей".
„Ти ледарю, волоцюго!" —
Крик піднявся у дітей.

„Як посмів ти зневажати
Імя царське тут ущерть!"
Давай кресать батогами,
Булиб убили на смерть.
Але цар упав на землю,
З болю вився і кричав;
Тіло кровю геть покрилось
Страшно очи завертав.

Наполохалась дітвора,
Що текла по ньому кров;
Перелякані втікали
До отари стрімголов.
Цар, хоч збитий, зібрав сили,
Ось на ноги вже підвівсь;
Поранений, утомлений
В село ледви вже доплівсь.

Прийшов в село. Вже не каже,
Що ось він є цар Агей,
Щоб в селі ще не дізнались,
Що вкропилось від дітей.
Лиш говорить: подорожний
Він, попав на розбишак,
Що ограбили, обдерли,
Ще й побили його так.

Пожаліли його люди,
Скинулися, хто що мав.
Цар лахміттям вдоволився,
Що в дарунку лиш дістав.
От прикрив він грішне тіло,
Дали зїсти: покріпивсь,
А що уже вечоріло,
На нічліг там упросивсь.

Положився: годі спати!
Він про стан свій лиш думав.
Встав, до свічки серед ночі
Лист цариці написав.
Про цілу свою пригоду,
Як дістав він від дітей,
Про кров, рани, про лахміття.
Підписавсь: муж, цар Агей.

Вже цариця лист дістала
Тай зломила в нім печать,
І читає, і думає,
Прочитала разів з пять.
Що за лихо лист писало?
Адже цар здоров прийшов.
Хто той лист посмів писати,
Певно з ума він зійшов.

От цариця дає розказ,
Щоб привести його тут.
Сама так собі думає:
„Я розкажу, хай набють!"
Вже привели його слуги;
Він обдертий, як жебрак,
А цариця відповіла:
„Божевільний! Це дурак!

Забирайте! За зневагу
Всипте добрих буків сто,
Щоб навчився лист писати;
Імя царське — не будь хто!"
Знов набрав цар добре в спину
Тай думає: „Це не жарт!
Імя царське носять шати;
Я без шатів нич не варт.

„До царя більш не признаюсь,
Божа воля най буде:
Піду в найми, там наймуся,
Може щастя ще прийде"...
Обідраний в світ пустився.
По дорозі поступив
До господаря: став просить,
Щоб його він ось наймив.

Лиш господар подивився,
Каже йому в одну мить:
„Я найму вас, скажіть тільки,
Що ви зможете робить?"
„Нічогісько"... „Якжеж теє",
Ось господар перервав.
„Щоб чоловік вже старівся
Тай робити ще не знав?...

„Деж росли ви?... Де старілись?...
Ні! Не можу вас наймать:
Нема в мене тих засобів,
Щоб за дармо годувать!"
„Я навчуся!" — цар благає.
„Ідіть собі з Богом в світ;
Нема в мене для вас місця,
Йдіть до інших, там ся вчіть!"

Посумнів цар. Бо колись він
Стан мужицький понижав,
Звав найнижчим, а тимчасом
Він до нього ся не здав.
Вийшов сумно, ще й голоден,
Шлях далекий; він іде,
Сам не знає, де він нічку
Ночувати днесь буде.

Вже на світі вечоріло,
Він утомлений присів,
Оглянувся позад себе:
Бачить гурток жебраків.
Він думає: „Поспитаю,
Можеб я до них пристав,
Все буду для них робити,
Щоб шматок хліба мав".

Жебраки вже з ним зрівнались,
Він спитав їх в добрий час:
„Поможіть, зробіть ту ласку,
Щоб остався я при вас".
„Добре!" — моргнув війт жебрацький —
„Чи ти знаєш, як просить?"...
„Ні, не знаю". „Зле з тобою,
Годіж тебе тут лишить!

„Ходи з нами. Я побачу,
Легку працю тобі дам:
Міхоношею в нас будеш,
Щоб носити всякий крам.
„Завше що дня рано встанеш,
Добре в печи затопиш,
Заметеш, все впорядкуєш,
Тай обід для всіх звариш.

„По обіді підеш з нами,
Будеш міхи лиш носив,
Приглянешся, научишся,
Тоді будеш сам просив".
„Добре, все навчуся!"
Прилучився цар в юрбу,
Пішов в гурті з жебраками й
Забував свою журбу.

Побув тиждень, два, і місяць,
Приучився цар ось так:
Що попаде, все він зробить,
Як котрийнебудь жебрак.
Час для нього минав скоро,
Рік вже третій доходив...
Цар багатий пир приладив,
Жебраків всіх запросив.

Строгий розказ дав він слугам,
Що жебраки як прийдуть,
До столів щоб не сідали,
Поки всі тут не будуть.
Міхоноша встав раненько
Тай думає собі сам:
„Я на царський двір не піду,
Будуть певно бити там!"

Вже приладжений сніданок.
Повставали, й війт піднявсь,
Дає розказ, щоб скоріше
Кождий в царський двір збиравсь.
Один тільки міхоноша
З жаху блідне і трясесь,
Просить війта, щоб остався,
Бо він дуже хворий днесь.

Війт на нього лиш поглянув
Тай з докором відповів:
„Розумів ти царський розказ?
Щоб за тебе я терпів?
„Ні! На силу іти мусиш,
Хоч дороги спорий шмат,
Ти пройдешся, здоров будеш,
Знов повернемось без страт.

„Тому скорше вийдем з дому,
Щоб на час в дворі були;
Погостимось, а під вечір
Щоб за сонця ще прийшли".
Міхоноша тихо зойкнув,
Відповів він, що піде;
Розбивав тим думки чорні,
Що чей смерти не буде.

Вже жебраки посходились,
Зароївся царський двір.
Де поглянеш — всюди повно,
Як на небі ясних зір.
Столи довгі простягнені,
Там обслуга порядить,
Смачна страва, ще й напиток,
На столах давно лежить.

Неодному вже у носі
Вертить запах, ось би їв,
Але ждуть на царський розказ,
Щоб до столу кождий сів.
Відізвався дзвін на вежі,
З палат вийшов пишний цар,
Дає розказ: в ряди стати,
Зак споживуть Божий дар.

Ставлять ряди за рядами,
Цар порядку тільки жде.
Міхоноша тремтить, блідне,
Як побачив, що цар йде.
Цар іде собі спокійно,
В очи сміло глядить всім.
Як побачив міхоношу,
Зупиняється при нім.

Поглянув він тай поважно
Жебракам ось так сказав:
„Час для вас! Всі засідайте й
Споживайте, що Бог дав.
„Ти", — звернувсь до міхоноші —
„Остав міх — зі мною ходи".
Він трясеться, цілий блідне.
Цар питаєсь: „Щож бо ти?...

„Не лякайся! Тут з тобою
Жадне лихо не буде".
Повертає у палату,
Міхоноша за ним йде.
Вже укрилися в палатах,
Цар в кімнату повернув...
Міхоноша лиш думає:
„Отсе дім мій... Я тут був"...

Обернувсь цар, замкнув двері
Тай до нього так сказав:
„Як думаєш?... Бунтарем був
Той, що книгу написав?
„Що багаті зубожіють,
Прийдесь гірко жити їм,
А що бідні збагатіють...
Чи пізнав ти правду в тім?...

„Чи будеш ще книгу дерти
І вязнити тих людей,
Що читають мудрість правди,
Закон Божий цей святий?
„Днесь кінчиться твоя кара,
Тож у думці памятай:
Не вязни нікого дармо,
Більш карток не видирай.

„Скинь лахміття, вбирай шати,
Будеш дальше панував"...
Те сказавши, щез нечайно,
Мов під землю де пропав.
Лиш остався міхоноша
У кімнаті сам на сам.
Бере шати тай думає:
„Що про мене кажуть там?"

Надів шати, оглянувся,
Настрій давній знов віджив,
Та погорда щезла в нього:
Стан найнижчий вже цінив...
Покінчивсь обід жебрацький,
Цар удруге вийшов знов,
Попрощався з жебраками
І в палати відійшов.

Всі жебраки повставали,
Бере кождий все своє...
Деж подівся міхоноша?
Всі питають, де він є.
Дарма!... За ним слід загинув,
Його більш не віднайшли,
Лиш мішки його забрали
Тай до дому з тим пішли.

— — — — — — — —

Так бува, хто з книг не вірить...
Там же мудрість є для нас:
Не погляне в ті перлини,
Щоб минув спокійно час.
Книги кажуть нам про святість,
Про життя, його устрій,
Як давно батьки боролись
За права, за нарід свій.

Книги кличуть нас: єднайтесь,
Домагайтесь власних прав.
Як цар Агей, такі кажуть,
Що бунтар їх написав.
Книги кажуть, що ми в згоді
Осягнемо правди дар.
Хто не вірить: він буде ще
Міхоноша, як був цар.

НАГЛИЙ СУД.

(24)

Останнє слово Данилишина і Біласа.

В год. 10.45 д-р Глушкевич скінчив свою промову. Предсідник звертається до підсудних: Чи хочете забрати останнє слово?

Встає **Данилишин** і говорить: Я знаю, що мене жде. Я був і є на все приготований. Тільки жалую, що не зможу дальше працювати для нашої Неньки України.

Встає **Білас** Я свідомий своєї вини і кари. Я націоналіст і революціонер.

В своїм житті я поповнив один злочин, а саме підчас спідства. Бажаючи відволікти свою справу, я кинув підозріння на товариша Коссака. Я є свідомий того злочину і тому ще раз на цьому місці стверджую, що товариш Коссак є рішучо невинний і ще раз невинний.

Підсудні: Жураківський і Коссак не забирали слова.

Присуд.

В год. 10.50 трибунал удається на нараду. Підсудних виводять з салі.

В год. 11.20 входить Трибунал. Тиша. Предсідник відчитує присуд: **Дмитро Данилишин:** кара смерти. **Василь Білас:** кара смерти. **Маріян Жураківський:** кара смерти. **Зенон Коссак:** його справу передано звичайному судови.

По присуді.

В імени цілої лави оборони встав д-р Старосольський і зворушеним голосом промовив:

Високий Трибунале! Смію апелювати до суду, щоби вислав просьбу до президента о помилування.

Оборонці зі своєї сторони внесуть також таку просьбу.

Прокуратор Мостовський взиває трибунал, щоби не уйглядинв внеску оборони о помилування, бо зі становища кримінальної політики такий внесок є недопускальний.

Прокуратор вносить, щоби відносно Данилишина і Біласа трибунал не узгляднив внеску оборони.

Щодо Жураківського, то рішення полишає судови.

Заява прокуратора викликала як серед оборонців так і на салі сильне вражіння.

Постава підсудних.

Як у часі читання присуду, так і потім засуджені заховувалися з надзвичайним спокоєм. Навіть цей, що видавався усім найслабший — Жураківський — і він був зовсім спокійний, а розмовляючи з товаришами — усміхався. Коссак приступив до Біласа і востаннє погладив його по голові.

До засуджених приступили оборонці. Засуджені сердечно дякували оборонцям за їх шістьдневні зусилля.

Брат Голувка розмовляє з Данилишином.

По оголошенню присуду рідний брат покійного Голувка, комісар поліції, що приїхав спеціяльно на процес з Новогрудка, приступив до підсудного Данилишина зі словами:

„Тепер вам усе одно, скажіть правду, чи ви вбили мого брата?"

На те відповів Данилишин:

„Це неправда, ми посла Голувка не вбили, справа ще колись вияснитися".

Цей інцидент живо коментували присутні оборонці і журналісти.

Мотиви присуду.

Предсідник відчитав мотиви:

На підставі потвердження сторін, а саме письм зі старостив у Городку, Дрогобичі і Станиславові стверджено, що розпорядок президента про впровадження наглих судів за злочин грабунку з ужиттям зброї оголошено в поданих місцевостях.

Трибунал на підставі признання Біласа і Жураківського, як і свідків нападу в Городку, ствердив, що всі три обвинувачені на приказ законспірованої особи вдалися до Львова, де в законспірованій кімнаті роздано їм зброю й опрацьовано подробиці нападу.

Всі три брали чинну участь в нападі, забрали 3,200 зол. і вбранили кілька осіб.

Дальше стверджується, що Данилишин в намірі позбавлення життя стрілив до Слуцького в Глинній Наварії і лише завдяки припадкови не наступила смерть.

Що Василь Білас убив пшодовника Кoята, що в околиці Вериня в намірі позбавлення життя Данилишин стрілив до переслідуючого його Андрухова.

Врешті Білас і Данилишин стріляли до людей, які хотіли віддати їх в руки властей.

Всі наведені мотиви оправдують присуд.

Суд не знайшов облекшуючих обставин з Арт. 3-го § 2.

З причини браку одноэгідности серед членів Трибуналу справу Зенона Коссака постановив суд передати звичайному поступованню.

Дмитро Данилишин категорично заборонив оборонцям просити в когонебудь ласки.

По присуді між годиною дванацятою і пятою.

Безпосередньо після проголошення присуду д-р Старосольський в імени всіх оборонців віднісся телеграфічно до канцелярії президента з просьбою улаcкавлення. Від того часу оборонці (д-р Старосольський, д-р Шухевич, д-р Ганкевич, д-р Паньківський і д-р Марітчак) сидять в адвокатській кімнаті і ожидають відповіди, яка має надійти на адресу прокуратора. Враз з оборонцями ждуть й численні журналісти: кореспонденти „Нового Часу", „Неділі", „Газети Поранної", „Курера Львовського" та жидівського „Моргеn".

Данилишина й Біласа не помилувано.

В годині 17.05 прокуратор запросив до своєї кімнати (що знаходиться у суді при вул. Баторія) оборонців і повідомив їх, що президент засуджених на смерть Дмитра Данилишина й Василя Біласа не помилував. Помилував тільки Жураківського, замінюючи йому кару смерти на 15 літ тюрми.

По одержанні такої вісти оборонці обох підсудних, д-р Старосольський, д-р Шухевич і д-р Паньківський, поїхали негайно до бригідок, де перебудуть з обома засудженими останні хвилини їх життя.

Закон постановляє, що екзекуція мусить відбутися до 24-ох годин від видання присуду.

ЯК РІЖНІ НАРОДИ НАЗИВАЮТЬ ЖІНКУ.

Ріжні народи ріжно називають жінку. Є народи, які в жінці бачать чоловікову наймичку. І так Естонці називають жінку помічницею. Бірманці—домашньою складовою частиною; по старонімецьки називалася „віргер", „віртер", себто господиня. Поетично називають жінку індійські чіпевеі: „німі а", себто „частина мене"; в Канаді: моє сотворінячко; в чорних Носотів: „моя коровиця; старинні Асирійці звали жінку „хірат", себто вибрана; старинні Індійці; герга, себто дім; Узбекийці називають жінку абкашлік, себто білоголова; Кіргізці: яр, себто приятель; Фіни: вайно — серденько; Сіямці: анон — кохання; Чуваші: йольдаш — товаришка. Негарно називають жінку Китайці: аін фань — поганий спокій, або ляо-фо, себто стара баба; Ляпонці: кальо т. зн. баба; Турки: карі, себто стара. Коли для Акушів жінка є амекін, або клопіт, то для Персів вона є родиною (ханек), ложем (фіраш) а для Тагітанців терням мущини (тара тане).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

МОНЕСЕН, ПА.

На інвалідів.

Отець Г. Пипюк переслав через Обєднання на інвалідів $5. Гроші були зібрані підчас панахиди в українській православній церкві.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

Жіночий Демократичний Клюб переслав через Обєднання на Рідну Школу коляду в сумі $10.

КЛІВЛЕНД, О.

На Рідний Край.

Злучені Українські Організації в Клівленд, О., переслали через Обєднання $178, котрі зібрано на Листопадовім Святі, яке відбулося дня 13. листопада м. р. Гроші вплинули в слідуючий спосіб: з святочного концерту-віча в Укр. Народнім Домі $93.83; з панахиди в українській католицькій церкві $42.49; з панахиди в українській православній церкві $41.68. — Разом $178.

На підставі ухвал на зборах Злучених Українських Організацій дня 15. грудня м. р. ці гроші розділено так: на інвалідів у Львові $100; на Рідну Школу у Львові $50; на Українську Військову Організацію $28.

Ст. Г. Паливода, секр.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО.

На визвольну боротьбу.

При нагоді злуки двох відділів 34 і 128 У. Н. Союза відсвятковано дня 27. листопада 1932 Листопадове Свято.

На гали зложили жертви на боевий фонд слідуючі: М. Галянка і Т. Козопас по $1; М. Борківський і В. Каршин по 50 ц.; М. Волошинський, М. Кокотайло, П. Шугайло, З. Долик, М. Кінаш, Теодора Борківська, А. Цун, М. Дзяд, М. Шурко, Г. Менцак, І. Шумила по 25 ц. — Дрібними жертвами $2.20. — Відділ 50 У. Н. Союза $2.05. — Разом $10.

Гроші переслано через Обєднання на призначену ціль.

Член У. Н. Союза.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

На Рідну Школу.

Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142 У. Н. Союза, відбуло місячний мітінг, на котрім взяло під розвагу Рідну Школу в краю. На допомогу Рідній Школі видано з каси $5, а між членами зібрано $2.25. На жаль, тяжкі часи, а тому члени не могли більше зложити. Жертву дали: П. Остапчук $1; Ю. Родзіняк 50 ц.; Я. Лещак, А. Поливчак, Н. Н. по 25 ц. — Разом $7.25.

Гроші переслано через Обєднання.

Петро Остапчук.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 11 лютого, точно в годині 7-мій ввечір. Проситься явитись на означений час, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делєгата на конвенцію. Довгуючих членів проситься прийти і вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Мітінг відбудеться під ч. 72 Моріс ул. — Микола Пупчик, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 11 лютого, в годині 7.30 ввечір. Котрі члени хотять виміняти старі грамоти на нові нехай принесуть старі грамоти з собою на збори. На цих зборах буде вибір делєгата на конвенцію і інші справи. Проситься членів прибути на означений час. Члени довгуючі, як не будуть свого довгу сплачувати, будуть суспендовані. — Іван Глива, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє усіх своїх членів, що мітінг місячний відбудеться в суботу, 11 лютого, в годині 8-мій ввечір, в гали, де звичайно. На деннім порядку нарад є важні справи до полагодження, тому присутність усіх членів є конечна. Члени, котрі бажають приступити до нового роду обезпечення після ухвали нової реформи в У. Н. Союзі, зволять принести з собою на мітінг свої старі грамоти. Буде вибір делєгата на конвенцію У. Н. Союза в злуці двох відділів 294 і 366 з Ізелін, Н. Дж. Довгуючі члени зволять принести свої вкладки по можности, аби не наразитись на суспендацію. — Микола Моссора, секр.

ВІЛІНҐ, В. ВА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 56, повідомляє своїх членів, що реформа зістала принята через референдум, тож проситься членів, щоби в справі виміни старих грамот на нові голосилися до відділового секретаря. Звичайні місячні збори відбудуться 12 лютого, в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. На тих зборах кождий довгуючий член має рішити, чи хоче далі бути членом У. Н. Союза, бо місцева каса вичерпана і не годна далі оплачувати місячних вкладок. Головна єкзекутива У. Н. С. доложила багато праці, так, що в новій реформі кождий член дістане відповідну поміч остати надалі членом У. Н. Союза. — Петро Вітенко, пр.; Іван Шелева, кас.; Мих. Дуткевич, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться в неділю, 12 лютого, в годині 2-гій пополудни, в Юніон гали, 2748 Ля Грандж ул. Кождий член обовязково має прибути, бо буде вибір делєгата на конвенцію. — Д. Медецький, предс.; М. Корнова, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться в неділю, 12 лютого, зараз по Сл. Божій, в школі парохіяльній. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо маємо важну справу до полагодження, як також буде вибір делєгата на конвенцію У. Н. Союза. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги, бо інакше будуть суспендовані. — Микола Ятрав, секр.

НЕСКЕГОНІНҐ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 231, повідомляє, що мітінг відбудеться в неділю, 12 лютого, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься всіх членів явитись на час і виповнити місячні вкладки. На мітінгу буде вибір делєгата на конвенцію У. Н. Союза. — В. Кусмин, пр.; С. Павлюкевич, кас.; Р. Чолій, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12 лютого, в годині 2-ій пополудни. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени можуть бути суспендовані. — Микола оГловка, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що спеціяльний мітінг відбудеться в неділю, 12 лютого, в шестій годині ввечір, в церковній гали при Норт Мейн ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінг, бо є дуже важна справа до полагодження. Не явившийся член заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Мих. Дорош, пр.; Мих. Волощук, кас.; Гр. Мрикало, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАН МОЖНОВЛАДЕЦЬ ДЖУНГЛІВ.

(65)

„Що ти мені даси за те, що я вратую твоє життя?" — запитав тихцем Фуад Стимбола. „Вратуй мене. Юн Джед змусив мене вбити Тарзана, а тепер хоче за це скарати мене". Потім Стимбол обіцяв йому заплатити багато за викуп, якщо тільки вони зявляться в якомусь африканському місті. „Я спробую. Може щось зроблю для тебе", говорив Фуад. „Але памятай, що недодержання твого слова буде тебе дорого коштувати. Гляди, не здури!"

Шейк покликав двох слуг і наказав їм поховати тіло Тарзана в лісі, але так, щоб не можна було знайти того місця пізніше. Не розкриваючи тіла вбитого, чорні раби ще більше закутали його в кирею й так понесли в ліс, де вже була викопана неглибока яма. Там під старим деревом вони поховали того, котрий найбільше в світі любив джунглі й котрий вернувся до них для нових пригод і боротьби. Араби й слуги були певні, що вони поховали Тарзана з малп.

На слідуючий день ранком шейк покликав на нараду всіх своїх старших. Тут усім упало в око, що нема брата шейка, Тологa. Шейк Юн Джед наказав шукати його брата, але пошукування не дали наслідків. Шейк був зацікавлений і поіритований несподіваною відсутністю свого брата. На цій нараді шейк заявив, що Араби мають вбити Стимбола, християнську собаку, щоб показати всім, що вони тяжко покарали того, хто вбив Тарзана, й що Араби невинні.

Всі згоджувалися крім Фуада, який доказував, що Стимбол мертвий нічого не вартий для Арабів; його смертю Араби собі не куплять прощення від тих, що будуть мститися за Тарзана. Коли ми його доставимо на північ Африки, то матимемо великий викуп за нього, а коли Вазири нападуть на Арабів, то тоді доведеться їм видати для розправи того, хто вбив їх Тарзана. Отже радив Фуад зробити. Слова Фуада переконали шейка та старших.